

מקרי חירום רפואיים העלולים להתרחש במסגרות הגיל הרך, ומה הטיפול בכל אחד

המקרה	תיאור	מה קורה בגוף?	טיפול	צריך אמבולנס? מספיק קופ"ח?
אובדן הכרה	הילד שוכב על הארץ ולא מגיב לרעש וקריאה בשמו ו/או לכאב.	מצב זה הינו נדיר ביותר אצל ילדים. לרוב הוא יגרם עקב: א. חנק ב. פציעה קשה ג. מחלה מולדת ד. מחלה זיהומית ה. ועוד סיבות אלו יגרמו לכך שלא יגיעו דם ו/או חמצן למוח, ולכן אובדן היכולת להגיב לגירויים (הכרה).	<ul style="list-style-type: none"> • הזעקת אמבולנס! יש לדאוג להגעת צוות רפואי בכיר, ולפינוי מהיר לבי"ח. • לאחר מכן יש לבצע החייאה, לפי סכמת CAB. • אם הרקע הוא פציעה קשה, יש לעצור דימומים נראים לעין (להלן). 	כן! ניידת טיפול נמרץ
חנק	<ol style="list-style-type: none"> 1. במהלך ארוחה ילד שואף דבר מאכל לקנה הנשימה במקום לבלוע דרך הוושט. 2. ילד מכניס חפץ קטן לפיו, והלה נשאף לקנה הנשימה. 	האוכל / חפץ חוסם את דרכי הנשימה, והילד נחנק. החסימה יכולה להיות חלקית, ואז הילד ישתעל ויחרחר (יש זרימה מסויימת של אוויר). או מלאה, ואז הילד יהיה שקט, לא יצליח לבכות, יכחיל ויאבד את הכרתו.	<ul style="list-style-type: none"> • במקרה של חסימה מלאה יש לנסות להוציא את החפץ החוסם בטכניקה של דחיקת חזה. בתינוקות ישנה טכניקה מיוחדת, כשהמבוגר יושב והתינוק מוחזק על רגליו. ניתן לבצע נסיון גריפה רק אם יש בפה משהו נראה לעין. • במקרה של חסימה חלקית, יש לעודד את הילד להשתעל כשהוא רכון קדימה. עד ליציאת הגוף החוסם. אסור לטפוח בין השכמות, או לנסות לסייע לו בכל דרך אחרת. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. בכל מקרה של חסימה מלאה. 2. במקרה של חסימה חלקית, אם לאחר 2-3 דקות הילד עדיין משתעל ודבר לא יצא, מומלץ לפנות לבי"ח.
התעלפות	איבוד הכרה זמני. הילד נופל וחוזר להכרה.	"נפילה" של לחץ הדם, או רמת החמצן במוח. כאמצעי הגנה הגוף ישכיב את עצמו (נפילה ארצה). סיבות אפשריות: התייבשות, מחלה, בחילה, פחד, כאבים, השפעת תרופות, הפרעות בקצב הלב.	<ul style="list-style-type: none"> • להשאיר את הילד לשכב. • להרים רגליים. • לבדוק אם קיבל מכה. • לשחרר בגדים לוחצים. • בדיקה ע"פ סכמת ההחייאה, במידת הצורך. 	עם ההתעלפות להזמין אמבולנס (כי איננו יודעים אם יתעורר או לא). לאחר שמתעורר ניתן לבצע הערכת מצב. מומלץ לפנות. אם נראה בסדר, אפשר להסתפק בפניה לקופ"ח.
דימום	שטף דם (שט"ד) פנימי, כתוצאה ממכה שלא עשתה פצע. סימנים: הקאה דמית, צואה דמית, שתן דמי (עלול להיות גם תוצאה של מחלה)	איבר פנימי נפגע ונפצע כתוצאה מנפילה / מכה מחפץ. פגיעה בבטן או בחזה עלולה לגרום גם לשט"ד פנימי וגם לפצע.	פינוי דחוף לטיפול רפואי. שטפי דם חוזרים, גדולים, באזור הבטן או החזה (בכל צבע – כחול עד צהוב) עלולים להיות סימן אזהרה לבעיה, וחשוב להפנות תשומת לב של איש צוות רפואי אליהם.	כן! אמבולנס
	שטף דם תת עורי – "סימן כחול"	פגיעה, בעיקר בגפיים, כתוצאה מנפילה, מכה וכו' גורמת לקריעת כלי דם, שמדממים מתחת לעור, ויוצרים את הסימן כחול.	אפשר לשים קרח, שיקטין את שטף הדם. בגדול עובר לבד תוך כמה ימים.	אם אין סימני אזהרה נוספים, אז לא צריך לפנות.
<p>דימום מהאף / הפה / האזניים (או יציאה של נוזל אחר מהם), שנגרמה ממכה בראש, אך לא ישירות באיבר, יש לפנות מייד באמבולנס לבי"ח, מעיד על פגיעה בגולגולת.</p>				

<p>אמבולנס: רק בפציעות חמורות –</p> <ul style="list-style-type: none"> קטיעה דימום מסיבי מאיבר דימום "פועם" <p>קופ"ח / מיון לבדיקה:</p> <ul style="list-style-type: none"> חתך עמוק (רואים את הבשר / כלי הדם) <p>קופ"ח:</p> <p>אם הפצע גדול במיוחד, אפשר לפנות לאחות לחבישה מקצועית.</p>	<ul style="list-style-type: none"> לחיצה ישירה בידיים על המקום עד לעצירת הדימום. שטיפת הפצע במים ובסבון. חבישת הפצע לפי הצורך. חשוב לוודא שהילד קיבל חיסון טטנוס (במסגרת שגרת החיסונים – "Dt"). 	<p>הילד נפצע ממשוהו חיצוני שפצע אותו, יורד דם כתוצאה מהפגיעה.</p>	<p>חתך או פצע עמוק ומדמם</p>	
<p>בעקרון לא צריך לפנות, אלא אם כן:</p> <ul style="list-style-type: none"> יש לילד בעיה בקרישת הדם. הילד מקבל תרופות נוגדות קרישה ("מדללי דם"). הדימום לא נעצר לאחר 15 דק' של לחיצה. <p>בכל מקרה, אין צורך באמבולנס. אפשר להתייעץ עם מוקד קופ"ח האם להגיע למרפאה או למיון.</p>	<ul style="list-style-type: none"> להושיב את הילד. להטות את הראש למטה (שהדם יזרום החוצה) לוחצים על האף משני הצדדים באזור גשר האף. <p>אסור:</p> <ul style="list-style-type: none"> להשכיב את הילד להרים את הראש <p>עלול לגרום לתנק.</p>	<p>בד"כ נגרם עקב:</p> <ol style="list-style-type: none"> יובש ברירת האף (בעיקר) חבלה באף אלרגיות הכנסת גוף זר לנחיר פציעה של רירית האף 	<p>דימום מהאף</p>	
<p>אפשר. בכל מקרה של הקאה, יש לפנות לטיפול רפואי.</p>	<p>יש לפנות את הילד לטיפול רפואי, ובכל מקרה להשיגו עליו במשך 24 ש'.</p>	<p>מכה בראש, בעוצמה לא גבוהה, הגורמת לתזוזה של המוח בתוך הגולגולת. ישנה חשיבות גבוהה לסיפור המקרה בהבנה מה הפגיעה האפשרית.</p>	<p>זעזוע מוח</p> <p>סימנים: סחרחורת, בחילות, הקאות, תיתכן ישנוניות, חוסר יציבות.</p>	
<p>כן! ניידת טיפול נמרץ</p>	<p>שמירה על הילד ללא תזוזה, פינוי מהיר לבית חולים. אין לאפשר לילד לאכול ו/או לשתות.</p>	<p>מכה חזקה בראש, הגורמת לדימום בתוך קופסת הגולגולת. בין הגולגולת למח ישנם כמה קרומי הגנה, והדימום יהיה ביניהם. ישנה חשיבות גבוהה לסיפור המקרה בהבנה מה הפגיעה האפשרית.</p>	<p>דימום תוך גולגולתי. ישנם כמה סוגים, לפי האזור בו התרחש הדימום. הסימנים לפי הסוג המסויים, יכולים להיות כאבי ראש קשים, סחרחורות, איבוד הכרה, איבוד הכרה וחזרה לסרוגין, אובדן זכרון, התנהגות תוקפנית, פרכוסים ועוד.</p>	<p>פגיעת ראש</p>
<p>כן!</p>	<p>שמירה על הילד ללא תזוזה, פינוי מהיר לבית חולים. אין לאפשר לילד לאכול ו/או לשתות.</p>	<p>מכה חזקה מאוד בראש עלולה לגרום לשבר בגולגולת. השבר יכול להיות בגג הגולגולת, בבסיס הגולגולת, וביניהם, הוא יכול להיות בצורות שונות – קווי, דחוס ועוד. ישנה חשיבות גבוהה לסיפור המקרה בהבנה מה הפגיעה האפשרית.</p>	<p>שברים בגולגולת. הסימנים לפי האזור בגולגולת בו ארע השבר. בין היתר: יציאת דם ונוזל שאינו דם (CSF) מהעיניים, האוזניים והאף (ראו הערה לעיל), שטפי דם סביב העיניים ומתחת לאוזניים, לעתים יראה שינוי חיצוני במבנה הגולגולת, יתכנו סימנים כמו של דימום תוך גולגולתי.</p>	
<p>לפנות בכל מקרה. לפי מיקום השבר לבחון אם ניתן ברכב פרטי, או חייב אמבולנס. אם יש מוקד טראומה של קופ"ח בה הילד מבוטח, אפשר לפנות גם אליו.</p>	<p>קיבוע – בעזרת סד ותחבושת. לא להזיז! לתת לילד לנוח, ולהרגיע אותו (בד"כ יצרח).</p> <p>אסור:</p> <p>להוריד נעליים.</p> <p>אם צריך להוריד בגד, אז</p>	<p>שבר או סדק בעצם. הסימנים: שינוי צורה, הגבלה בתנועה, נפיחות וכאבים (אחד מספיק).</p> <p>ככל שהילד יותר קטן, הסיכוי לשבר קטן יותר, והמכה הנדרשת חזקה יותר.</p>	<p>קורה כתוצאה ממכה חיצונית חזקה, למשל: ילד נופל חזק / מגובה / תוך כדי ריצה</p>	<p>שברים</p>

	לגזור אותו.	מאידיך, להבין מה עוצמת המכה זה קצת מורכב.		
אם הפרכוס קצר, לא חייבים. בכל מקרה, יש לפנות לרופא, גם אם לא הזמן אמבולנס.	פרכוס חום: אם נמשך עד 10-15 דק' אינו מסוכן. יש לתת תרופות להורדת חום במינון הרגיל (מעבר לזה עלול להיות מסוכן , וגם לא יעזור). בכל מקרה: <ul style="list-style-type: none"> • לרפד את סביבת הילד, להרחיק ממנו חפצים חדים / קשים / שעלולים ליפול עליו. • לאחר הפרכוס הילד עלול להיות ישנוני, זה תקין. יש לפנות את הילד לטיפול רפואי (אם רק פרכוס חום – לטפל במחלה שגרמה לעליית החום). 	"קצר חשמלי במוח", הגורם לפרכוס, שבד"כ יראה כמו תנועה קצובה וחוזרת. אפילפסיה קלה תתבטא במעין ניתוק. לאחר מכן יכולים להיות פרכוס של חלק אחד בגוף (מוקדי) או כולו. <ul style="list-style-type: none"> • פרכוסי חום יופיעו בד"כ בין הגילאים חודש ל-5 שנים. 	הילד נשכב על הרצפה, וגופו זו בתנועות לא רצוניות. יכול להיגרם עקב: חום גבוה (פרכוסי חום"), מחלת האפילפסיה, וירוסים שונים. עלול להיות מלווה בצעקה, ריור ועוד.	פרכוסים
כן!	<ul style="list-style-type: none"> • קודם כל לנתק מהזרם! רצוי ע"י ניתוק אספקת החשמל למקום. בחוץ – ע"י טל' לחברת החשמל, שיורידו בכל האזור. 	הסכנות: הפרעות בקצב הלב, נזק לאיברים פנימיים ולכלי דם, שברים חמורים.	זרם חשמלי עבר דרך הגוף. ניתן לראות "נקודת כניסה" (כוויה חמורה), ולעתים גם יציאה.	התחשמלות
כן!	הטיפול החשוב ביותר הוא המניעה, לפי כל הנהלים. במקרה של הכשה יש להרגיע, למנוע מהילד תזוזה ככל הניתן, לגזור בגדים ולנקות את המקום. אם רואים אפשר לצלם / לרשום את צבעי הנחש, צורתו, גודלו (לא קריטי). אסור: לחתוך, למצוץ, לשים ח"ע או כל חסם אחר, לקרר / לחמם את המקום. אין לתת לילד לאכול / לשתות. אין לנסות ללכוד את הנחש.	יש להתיחס לכל נחש כארסי. הכשת הנחש כואבת ומבהילה. יכולה להתרחש בכל מקום. לנחשים שונים מבנה ארס שונה, ולכן הפגיעות שונות. בעיקר פגיעה במנגנון הקרישה, שתגרום לדימום, יתכן "ציור לימפתי" – נראה את דרכי הלימפה, יתכנו בצקות מקומיות ושלפוחיות, שיתוק שרירים מקומי / כללי.	הכשת נחש (גם לנחש מת יש ארס)	
רצוי מאוד.	לקרר את המקום עם קרח, ולפנות לטיפול רפואי. אם ניתן, כדאי לצלם את העקרב / לכתוב את תיאורו.	העקיצה כואבת מאוד, המקום יהיה אדום ויתנפח. תיתכן השפעה על מערכת העצבים, יתכנו הפרעות בקצב הלב. ההשפעות תלויות בסוג העקרב. יש לזכור כי ילדים רגישים הרבה יותר מאיתנו להשפעת ארס העקרב. ככל שיותר קטנים (בגודל), יותר רגישים.	עקיצת עקרב	פגיעות בעלי חיים
אמבולנס: אם יש תגובה מערכתית – בעיות בהכרה, בעיות נשימה, פרכוסים וכיו"ב. קופ"ח: אם יש תגובה מקומית.	לקרר ולהרגיע. אם יש רק תגובה מקומית – לפנות לרופא (קופ"ח)	העקיצה לא כואבת, אך השפעותיה בד"כ כן. <ul style="list-style-type: none"> ❖ ששן חום: גורם פצע העלול להגיע עד נמק, צריבה, שלפוחיות, "ציור לימפתי". ❖ אלמנה שחורה: פגיעה במערכת העצבים. 	נשיכת עכביש. בארץ יש רק שני עכבישים ארסיים: ששן חום ואלמנה שחורה.	

<p>אמבולנס: רק במקרה של תגובה אלרגית קשה – אנאפילקסיס. קופ"ח: במקרה של אלרגיות כדאי לשוחח על כך עם רופא הילדים (בצורה מתוכננת), יתכן וירצה להמליץ על בדיקות נוספות / טיפול קבוע.</p>	<p>במקרה של תגובה אלרגית, אם הילד ידוע כרגיש ויש לו מזרק אפינפן – להזריק לפי ההנחיות. ובכל מקרה, להזמין אמבולנס. אם יש תגובה מקומית בלבד – אפשר לשים קרח, ולמרוח אלוה-ורה (אם לא ידועה רגישות). ניתן להעזר גם במשחות ותרופות נוספות, יש להתייעץ עם רופא.</p>	<p>הסכנה העיקרית היא תגובה אלרגית, שעלולה לגרום לנפיחות קשה, בין היתר של הפנים, עד כדי חנק. בנוסף יהיו נפילה בלחץ הדם, שתגרום לאובדן הכרה (פירוט בהמשך). ❖ אם אין תגובה אלרגית, יהיו רק נפיחות ואודם מקומיים.</p>	<p>עקיצות דבורים וחרקים אחרים</p>
<p>בכל מקרה יש לפנות לטיפול רפואי (קופ"ח), ולהיות בקשר עם לשכת הבריאות, כולל הגעה, לדיווח ובדיקת הצורך בקבלת חיסונים. במקרה של פציעה חמורה ומסכנת חיים, יש להזמין אמבולנס.</p>	<p>א. לטפל בפצע – אם הפצע עמוק יש לעצור את הדמיום ולפנות בדחופות לבי"ח. ב. פצע קטן יש לשטוף היטב במים וסבון, ולחטא באמצעות סביעור ויוד (אם הילד איננו רגיש). ג. אסור לחבוש את הפצע! ד. יש לחזור על הניקוי והחיטוי כל כמה שעות. ה. בהמשך יש לפנות ללשכת הבריאות, לבדיקת הצורך בקבלת חיסוני טטנוס וכלבת. יש לשים לב להופעת סימני זיהום.</p>	<p>הנשיכה עצמה תגרום לפצע, שעלול להיות משמעותי. דרך הפצע עלולים להיכנס לגוף וירוסים של טטנוס וכלבת, וחיידקים שונים.</p>	<p>נשיכת כלב</p>
<p>לא.</p>	<p>לקרר במים (לא בקרח). אפשר למרוח אלוה ורה / רסקיו רמדי וכו'. אפשר להתייעץ עם רוקח על משחות נוספות מתאימות.</p>	<p>בד"כ נגרם כתוצאה מחשיפה לא מוגנת לשמש.</p>	<p>דרגה I – פגיעה באפידרמיס, השכבה העליונה של העור. תגרום לאדמומיות, תחושת צריבה, כאב וחום מקומי (כמו כשנשרפים מהשמש)</p>
<p>במקרה של כוויות קשות, לפי הפירוט. בכוויות "קלות" יש לפנות לקופ"ח.</p>	<p>כוויות בפנים / שלפוחיות בשטח נרחב (יותר מכף יד אחת של הילד) / בחזה / היווצרות "צמיד" בהיקף של יד או רגל / כוויה בכף יד / רגל / איבר מין – לפנות מיידי לבי"ח! אסור לפוצץ שלפוחיות! בנוסף: הפשטה של האזור הפגוע (לגזור את הבגדים). אם נדבק – לגזור מסביב! להוריד כל מה שעלול ליצור לחץ. קירור אינטנסיבי ע"י מים קרים (לא קרח!). רצוי עם בד עדין, שלא ידבק, ספוג במים, ולהרטיב אותו כל הזמן. כוויות קטנות: בהמשך לקחת לרופא, שימליץ על חבישה עם משחה יעודית. אם הילד יכול לשתות – לתת לו לשתות.</p>	<p>יכולה להיגרם כתוצאה משפיכת מים רותחים, מגע בגוף חם (דוד, סיר על האש, מיחם וכו'). הגוף מנסה לקרר את המקום, ולכן נוצרות השלפוחיות. סכנות: זיהום. בכוויה נרחבת – איבוד נוזלים.</p>	<p>דרגה II – פגיעה באפידרמיס ובדרמיס – השכבה העליונה והאמצעית של העור. תגרום לכל הנ"ל ובנוסף לשלפוחיות (שהם סימן ההיכר).</p> <p>כוויות</p>

<p>כך. ניידת טיפול נמרץ</p>	<p>פינוי מיידי לבי"ח, תוך כדי: הפשטה של האזור הפגוע (לגזור את הבגדים). אם נדבק – לגזור מסביב! להוריד כל מה שעלול ליצור לחץ. קירור אינטנסיבי ע"י מים קרים (לא קרח!). רצוי עם בד עדין, שלא ידבק (סדין), ספוג במים, ולהרטיב אותו כל הזמן.</p>	<p>נגרמות מאש גלויה, חומרים כימיים. סכנות: שאיפת עשן, והתפתחות גלדים בבית החזה.</p>	<p>דרגה III – פגיעה בכל שכבות העור וברקמות מתחתיו. מאופיינות בעור חרוך, לא כואבות. יתכנו ריח בשר שרוף, סימני פיח, הגבלה בתנועה, השתעלות / קוצר נשימה.</p>	
<p>יש לפנות לטיפול רפואי. הדחיפות והיעד הינו לפי מידת רעילות החומר הספציפי.</p>	<p>יש להפסיק את המגע עם החומר הפוגע.</p> <ul style="list-style-type: none"> על כל חומר ישנן הנחיות לשעת חירום, ויש לפעול על פיהן. ליצור קשר עם מרכז ההרעלות הארצי 04-8541900, ולפעול לפי הנחיותיהם. ככלל אין לגרום להקאה! ככלל לא לתת לילד לשתות / לאכול. 	<p>אופי הפגיעה תלוי בחומר הפוגע, יתכנו:</p> <ul style="list-style-type: none"> צריבה של דרכי העיכול / העיניים / העור עד לרמת כוויה (פנימית או חיצונית). פגיעה במערכת הדם. פגיעה במערכת העצבים. 	<p>בליעה של חומר רעיל – חומרי ניקוי, טרפנטין, תרופה כלשהי. או פגיעה של חומר כזה בעור / בעיניים</p>	<p>הרעלות</p>
<p>במקרים קיצוניים: חום גבוה מאוד, אפאתיות, עצירת שתן. (ויש שיוסיפו: תחושת בטן חזקה שמשוהו מאוד לא בסדר).</p>	<p>שתייה! לאט לאט. עדיף נוזל ממותק, אפשר קרטיב / "שלוק". בתינוק יונק – אפשר הנקה / פורמולה. עדיף להשגיח ולא לאפשר שינה, עד לשיפור במצב.</p>	<p>סימני התייבשות בילדים: פה ולשון יבשים, בכי ללא דמעות, חיתול יבש במשך 3 ש', שתן כהה, בטן שקועה, עיניים ולחיים שקועות, חום גבוה, עייפות, אפתיה או רגזנות, עור שנצבט נשאר "עומד", מרפס שקוע.</p>	<p>תקרה בד"כ ביום חם, עם פעילות מרובה ושתייה מועטה מדי. תיתכן גם על רקע מחלת חום, שלשולים ו/או הקאות.</p>	<p>התייבשות</p>
<p>אם החום לא משתפר, או שהילד נעשה ישנוני / מאבד הכרה – לפנות.</p>	<p>לאחר שנרטבים כנ"ל, חשוב להפסיק רק בחדר מחומם היטב!</p> <ul style="list-style-type: none"> אם הילד ישנוני מאבד הכרה – פינוי מיידי! אם הוא ערני: שתייה חמה אמבטיה חמה. חימום בחום גוף (להצמיד גוף לגוף, המטפל ללא חולצה, ולעטוף את המטפל והילד בשמיכה). 	<p>סימנים: תינוקות ופעוטות עד גיל שנתיים – בכי, הבעת אי-נוחות / אי שקט בלתי מוסבר ומחשיד, פליטות מוגזמות. גילאי 3-4 – תלונות על כאבים בכפות הרגליים ובידיים. כשנפשיט את הילד נראה סימני חוורון / אודם / כחלון. קור ברגליים ובידיים מחשידים.</p>	<p>ירידת חום הגוף מתחת ל-35°C. יקרה בעיקר אחרי טיול במזג אוויר קר, במיוחד אם נרטבים. בטמפי' נמוכות במיוחד יתכנו ישנוניות ואובדן הכרה. זהו מצב מסכן חיים!</p>	<p>היפותרמיה (תת-חום)</p>
<p>כן! ניידת טיפול נמרץ – במקרה של סימני אלרגיה קשה (אנאפילקסיס). קופ"ח – אם מופיעים סימני אלרגיה שאינה מסכנת חיים כפי שמתואר פה יש לפנות להמשך טיפול בקופת חולים. כדאי גם לשוחח על כך עם רופא הילדים (בצורה מתוכננת), יתכן וירצה להמליץ על בדיקות נוספות / טיפול קבוע.</p>	<p>ילדים הידועים כסובלים מאלרגיות קשות: א. יש להקפיד למנוע מגע עם החומר האלרגני ונגזרותיו (בוטנים – במבה, חמאת בוטנים; שומשום – טחינה, חלבה). ב. נושאים עימם מזרקי אפיפן, יש לדעת כיצד משתמשים במזרק, ולהזריק במקרה של תגובה אלרגית. חשוב שיהיה איתם בכל עת! בכל מקרה של הופעת תגובה אלרגית חריפה יש לפנות לבי"ח בדחיפות.</p>	<p>הגוף מזהה חומר תמים שנכנס אליו (אלרגן) כפולש מסוכן, שכל מערכות ההגנה מגיבות אליו. בעקבות התגובה מופרשים חומרים הגורמים כאמור לבצקות = נפיחות. כאשר זו מתרחשת בפנים ובצוואר, היא עלולה לחסום את קנה הנשימה. במקביל עלולה להיות נפילה בלחץ הדם, עד כדי אובדן הכרה</p>	<p>אלרגיות יכולות לגרום למגוון תופעות, החל מנזלת, נפיחות מקומית מוגזמת (אחרי עקיצה), וכלה בפריחה בכל הגוף, בצקות, חנק ונפילה של לחץ הדם. להלן נתייחס למקרים הקשים ומסכני החיים – אנאפילקסיס.</p>	<p>אלרגיות</p>

	בתגובה אלרגית קלה ניתן להעזר במשחות ובתרופות אחרות, יש להתייעץ עם רופא.			
--	---	--	--	--

שני מצבים שכיחים נוספים, שאמנם אינם מצבי חירום, אך ראוי להתייחס אליהם:

1. שלשולים:

- חשוב להקפיד על שתייה מרובה, על מנת למנוע התייבשות.
- יש לשמור על היגיינה:
- לשטוף ידיים עם סבון לאחר כל טיפול בילד החולה.
- יש לחטא מיידית כל משטח שבא במגע עם השלשול – שידת החתלה, סיר, שרותים.
- לשים לב במיוחד לגמולים משלשלים, יתכן ש"יפספסו". במקרה כזה יש לחטא את האזור בו שהו, כולל כל הצעצועים שעלולים היו לבוא במגע ("לחפש שלולית").
- ילדים גמולים – הקפדה על שטיפת ידיים של הילד עם סבון בתום הטיפול בו.
- במחותלים – לכבס מצע שידת החתלה שנעשה בו שימוש.
- בתום הניקיון (עם כפפות) חשוב להקפיד לשטוף שוב ידיים.
- לתשומת לב – **גם אם נוגעים בילד (ניקוי, החלפת חיתול וכו') עם כפפות, חשוב לשטוף ידיים עם סבון כשמורידים אותן!**
- במקרה של שלשולים שהתחילו במסגרת החינוכית, יש ליצור קשר עם הורי הילד בהקדם, ולדרוש שיגיעו לקחת אותו.
- עד להגעתם יש לשמור ככל האפשר על הפרדתו משאר הילדים.
- אם הילד רעב, ניתן לאפשר לו תזונה רגילה. אם איננו רעב – לא להכריח לאכול.
- **דגש על שמירה על היגיינה ביום יום, על מנת למנוע הדבקה מלכתחילה.**
- יש לפנות לרופא במקרים הבאים:
- התינוק / ילד לא מצליח לשתות (בעיקר כשהשלשול מלווה בהקאות), ונכנס למצב של התייבשות (סימנים לעיל); ו/או לא נותן שתן במשך 3 ש; ו/או נהיה אפאתי – **יש לפנות בדחיפות לטיפול רפואי.**
- אם מופיעים דם / ריר בצואה.
- אם השלשול מלווה בכאבי בטן עזים, הילד / תינוק אינו שקט ולא מצליח להירגע.
- שלשול הנמשך כמה ימים.
- שלשול המלווה בעליית חום יטופל כפי שמטופלת כל מחלת חום.

2. מחלת חום:

- עליית חום אצל ילודים (עד גיל חודש) היא מצב נדיר, שיש לבדוק ביסודיות. יש לפנות לרופא בהקדם.
- תינוקות מעל גיל 3 ח', פעוטות וילדים יטופלו לפי ההנחיות להלן.
- יש לאפשר לילד לנוח כמה שהוא צריך.
- חום מעל 38.5°C כאשר הילד סובל, רצוי להוריד, באמצעות מטליות לחות על המצח, אמבטיות פושרות, ובמידת הצורך תרופות להורדת חום, לפי המלצות הרופא המטפל.
- גם כאן, **אין לעבור על המינון המומלץ!** המטרה היא להגיע לטמפרטורה בה התינוק / פעוט יחזור להיות חיוני, גם אם איננה תקינה. במידת הצורך ניתן להתייעץ עם רופא על שילוב תרופות.
- חשוב להקפיד על שתיה מרובה, למניעת התייבשות.
- אם הילד מתחיל להיות אפאתי (חוסר תקשורת של הילד עם הסביבה, חוסר תגובה ובהייה מזוגגת לפנים), או שהחום עולה מעל 40.5°C או שהחום מלווה בפרוכוסים, או שהחום מלווה בפריחה אדומה-סגולה שאיננה נעלמת בלחיצה, או שמתפתח קוצר נשימה **יש לפנות בדחיפות לרופא.**
- מקרים נוספים בהם יש לפנות לבדיקה רפואית:
- אם החום נמשך יותר מיומיים.
- אם התינוק / פעוט נראה ישנוני, והתיאבון שלו ירוד.
- אם מופיעים סימני התייבשות.

חשוב לציין כי ההנחיות משתנות בגילאים שונים, ותמיד ניתן להתייעץ עם רופאי הילדים
און-ליין / מוקדי האחיות המופעלים ע"י קופות החולים.

○ במקרה של מחלת חום שהתפתחה במסגרת החינוכית עם עליית החום יש ליצור קשר עם הורי
הילד, שיבואו לקחת בהקדם האפשרי.

עד אז לשמור על הפרדת הילד משאר הילדים, ולהקפיד על שטיפת ידיים עם סבון בתום הטיפול
בו.